

Leo Trotskij

Brev till Alskij

29 mars 1927

Käre kamrat Alskij:

Tack för att du skickade mig boken. Jag läste den i dag med stort intresse och stor behållning. Jag anser att du har helt rätt när du protesterar mot att beteckna den nationalistiska regeringen i söder som en ”arbetar- och bonderegering”. Att definiera den så är naturligtvis ett allvarligt misstag, vilket bör vara särskilt uppenbart nu efter ockupationen av Shanghai med de kraftiga klassmotsättningar som det för med sig.

Men det är just därför som jag tror att du har gjort ett fel, vilket särskilt tydligt uttrycks på sidan 141, där du säger att det i Kina har uppstått ”två läger som är bittert fientliga mot varandra”: i det ena imperialisterna och militaristerna samt vissa skikt av den kinesiska bourgeoisin; i det andra ”arbetarna, hantverkarna, småbourgeoisin, studenterna, intelligentian och vissa grupper från mellanbourgeoisin som har en nationalistisk inriktning ...” I själva verket finns det tre läger i Kina – reaktionärerna, den liberala bourgeoisin och proletariatet – vilka kämpar för hegemoni över de lägre skikten av småbourgeoisin och bondeklassen. Det är sant att innan 1926 var denna uppdelning mindre tydlig än nu, men redan då var den ett faktum. Men din bok publicerades 1927, och det var då av yttersta vikt att specifikt beskriva denna situation. Om inte skulle din recension av Mifs bok och din utvärdering på flera ställen, framför allt på sidan 14 – enligt min mening – kunna utgöra en grundval för att dra grovt felaktiga och farliga slutsatser. Guomindang i sin nuvarande form skapar *illusionen* av att det finns två läger, vilket underlättar för bourgeoisin att drapera sig i en nationellt revolutionär förklädnad och gör därmed dess svek lättare. Kommunistpartiets inträde i Guomindang omöjliggör en självständig proletär politik. Det skulle vara rent humbug och ett förräderi mot marxismen – du håller givetvis med om det – att peka på proletariatets revolutionära heroism och framgångar i Kanton som ett bevis på att allt går väl när det gäller den proletära politiken. Att arbetarna och de revolutionära soldaterna vann tillbaka Shanghai är storartat. Men frågan kvarstår: Vem vann de tillbaka den till? Om man anser att det existerar ”två bittert fientliga läger” i Kina, är det tydligt att Shanghai har övergått från det ena lägets händer till den andra. Men om man betänker att det finns *tre* läger i Kina, då får den ovan ställda frågan sin fulla betydelse.

Problemet med kampen för en arbetar- och bonderegering bör på intet sätt identifieras med problemet med ”icke-kapitalistiska” utvecklingsvägar för Kina. Detta kan endast ställas provisoriskt och endast inom ramarna för perspektiven på världsrevolutionens utveckling. Endast ett dumhuvud av det socialist-reaktionära slaget skulle kunna tro att *dagens* Kina, med dess *nuvarande* tekniska och ekonomiska grundvalar, skulle kunna hoppa över den kapitalistiska fasen genom sina *egna* ansträngningar. En föreställning av det slaget skulle vara en karikatyr av teorin om socialism i ett land av värsta slag, och att driva den uppfattningen in absurdum skulle vara att göra Komintern en tjänst, genom att en gång för alla befria dess aktivitet från sådant skräp. Om således problemet med den kinesiska revolutionens överväxande i en socialistisk revolution just nu bara utgör en långsiktig möjlighet som är helt avhängig den proletära världsrevolutionens utveckling, har problemet *med kampen för en arbetar- och bonderegering* den mest omedelbara betydelse för den kinesiska revolutionens förlopp, liksom för proletariatets och dess partis revolutionära skolning.

Vi vet hur komplext och motsägelsefullt revolutionens förlopp är, speciellt i ett så stort och i så överväldigande grad efterblivet land som Kina. Revolutionen kan fortfarande råka ut för upp- och nedgångar. Det vi måste säkerställa under revolutionens förlopp är framför allt ett

proletariatets oberoende parti som ständigt utvärderar revolutionen utifrån de tre lägrens synvinkel, och som förmår kämpa för hegemonin i det tredje lägret och därigenom i hela revolutionen.

Jag måste säga att jag helt gått bet på att *förstå varför sovjet-parollen inte förs fram i Kina*. Det är just genom sovjeterna som utkristalliseringen av klasskrafterna kan hålla jämna steg med revolutionens nya etapp i stället för att anpassas till det förgångnas organisatoriska och politiska traditioner, av det slag som dagens Guomindang erbjuder. Hur Guomindang kommer omorganisera sig efter att kommunistpartiet dragit sig ur från det, den frågan är av sekundär betydelse för oss. Den nödvändiga förutsättningen är ett oberoende proletärt parti. Formen för dess samarbete med landsbygden och städernas småbourgeoisier är sovjeterna som organ för kamp om makten eller som maktorgan.

Stora delar av den kinesiska nationella revolutionära armén är fortfarande oerfarna, och borgerliga jordägares söner utövar stort inflytande inom befälsstaben. På grund av detta är revolutionens framtid i fara. Än en gång kan jag inte se något annat sätt att bekämpa denna fara än att genom att förena soldatdeputerade med arbetardeputerade, och så vidare.

Det säger sig självt, att medlen för att välja deputerade mycket noga måste anpassas till de förhållanden och särdrag som gäller i en viss stad, en by i ett visst område, armén, osv. för att inte ge de reaktionära elementen en oavsiktlig fördel eller frambringa oreda i de revolutionära styrkorna, och så vidare. Men jag upprepar: Jag ser inget annat sätt att testa och organisera den revolutionära rörelsen och den revolutionära kraft som växer ur den än via ett system med sovjeterna. Varför sägs ingenting om det? Förklara det för mig, snälla! Detta är något som jag inte förstår.

I stället för att klart och koncist ställa frågan om kampen för sovjeterna, bestående av valda representanter för arbetare och bönder (hantverkare och soldater), ägnar de sig åt att på konstgjord och därmed reaktionär väg försöka vidmakthålla en organisation som tillhör det förgångna, Guomindang – och tvinga kommunistpartiet att underkasta sig en borgerlig organisations disciplin, samtidigt som man tröstar partiet med prat om ”icke-kapitalistiska utvecklingsvägar”.

I sitt tal sade kamrat Rafes att dagens Guomindang måste bevaras ”som en transmissionsrem”. När människor rör sig bort från marxismen, ersätter de alltid klassförståelse med alla slags meningslösa bilder. En transmissionsrem är en utmärkt anordning. Man behöver bara veta vad den överförs från och vad den överförs till. När man driver bort det kommunistiska partiet från en strikt definierad organisatorisk position och underkastar det Sun Yat-senismens ideologiska disciplin, då kommer Guomindang nödvändigtvis och oundvikligen att överföra makten till de mest inflytelserika, tungt vägande och organiserade delarna i det ”enade” nationella lägret, helt enkelt till den liberala bourgeoisien. Guomindang är således under nuvarande förhållanden en ”transmissionsrem” för att överlämna de revolutionära folkmassorna i borgarklassens händer, för att politiskt underkua dem. Varje annan tolkning är dårskap eller kvacksalveri.

Guomindang-medlemmar (de som är intelligenta) kräver inte bara att kommunisterna ovillkorligen ska iaktta ”revolutionär disciplin”, utan när de gör det så hänvisar de till Oktoberrevolutionens erfarenheter med dess enpartidiktatur. Vi för vår del, stödjer ett sådant sätt att ställa frågan såtillvida att vi tvingar Kinas kommunistiska parti – mot dess vilja – att utgöra en del av ett enat Guomindang och att underkasta sig dess disciplin. Därmed bortser vi från den ”lilla detaljen” att det som försiggår i Kina inte är en socialistisk omvälvning, utan en borgerlig nationell revolution, vars ”fullbordning” inte betyder en enpartidiktatur, utan en garanti för största möjliga demokrati. Ur vår synvinkel innebär det framför allt total frihet för proletariatets parti. Nu, när vågen stiger, finns det inget enklare än att sjunga de ”icke-kapitalistiska utvecklingsvägarnas” lov. Men med den första stora revolutionära stiltjen, eller

speciellt vid en fullfjädrad ebb, kommer det bli uppenbart att Kina saknar det grundläggande instrumentet för revolutionär kamp och revolutionära framgångar – ett oberoende kommunistiskt parti som förvärvar erfarenhet och förståelse av situationen.

[Postscript, 29 mars 1927]

PS: I din bok står det att Hongkong-Kantons strejkkommitté representerade en ”kinesisk version av arbetardeputerades sovjet”. Detta är absolut sant om vi med den ”kinesiska versionen” inte syftar på något slags avgörande nationell egenhet, utan i betydelsen av karaktären av sovjetsystemet utvecklingsstadium: det var en deputeradesovjet av detta slag som fanns sommaren 1905 i Ivanovo-Voznesensk. Varför kan inte detta system utvecklas ytterligare? Vad är det som står i vägen? Jag hävdar att det är det faktum att kommunistpartiet har fjätrats till händer och fötter. Om det uppmanas att öppet kämpa för inflytande över arbetarna och – via arbetarna – över bönderna under marxismens fana, inte Sun Yat-senismens, och i direkt kamp mot den reaktionära tillämpningen av Sun Yat-senismen, samtidigt som man samarbetar med alla revolutionära element, grupper och småborgerliga skikt i staden och på landsbygden; då är det omöjligt att ta uppfinna en bättre form än sovjeter för en sådan kamp och för ett sådant samarbete.

PPS: Jag skulle inte fästa så stor vikt vid dina ord om ”två läger” om det inte i början av in bok hade funnits en dedikation till Guomindang och det kommunistiska partiet. Jag tror att en sådan dedikation är ett allvarligt misstag. Guomindang och det kommunistiska partiet representerar två motsatta klasser. Det är inte möjligt att låta en och samma bok vara samtidigt vara dedikerad till båda två. Det är tillåtet att vara i allians med Guomindang, men en sådan allierad måste bevakas lika noggrant som en fiende. Men att vara sentimental över en sådan bundsförvant är otillåtligt.

L. Trotskij

Översättning: M Fahlgren

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Kina](#)